

อันดับหนึ่ง ของมะเร็งในภาคใต้

ในปัจจุบัน โรคมะเร็งอันดับต้นๆ ที่ประชากรทั่วโลกเป็นกันมากได้แก่ โรคมะเร็ง กระบวนการเกิดมะเร็งนั้น มีสาเหตุมาจากทั้งความผิดปกติของสารพันธุกรรมและจาก สารก่อมะเร็ง ทำให้เกิดการแบ่งตัว และเพิ่มจำนวนของเซลล์ที่ผิดปกติอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีหลายขั้นตอน และเซลล์ที่ผิดปกตินี้สามารถกระจายออกไปยัง อวัยวะอื่นๆ ได้อีกด้วย การตรวจพบโรคมะเร็งในระยะแรก ๆ ร่วมกับการรักษาที่เหมาะสม จะทำให้ผู้ป่วยหายขาดจากโรคได้ จากข้อมูลทางสถิติ ปี พ.ศ. 2552 พบว่าผู้ป่วย มะเร็งรายใหม่ที่ได้รับการรักษาในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์มีจำนวน 5,142 คน และ มะเร็งที่พบมากที่สุดเพศชายได้แก่ **มะเร็งปอด** (ร้อยละ 16.3) และเพศหญิงได้แก่ **มะเร็ง เต้านม** (ร้อยละ 17) วันนี้เราจะนำท่านมาทำความรู้จักกับมะเร็งทั้งสองชนิดนี้

มะเร็งปอด

มะเร็งปอดเป็นมะเร็งอันดับต้นๆ ที่เป็นสาเหตุของการตาย สมาคมโรคมะเร็ง อเมริกัน (The American Cancer Society) ประมาณการว่ามีผู้ป่วยชาวอเมริกันที่ได้รับการวินิจฉัยใหม่ว่าเป็นโรคมะเร็งปอดในปี พ.ศ. 2550 ถึง 213,380 ราย และเป็นสาเหตุของการตายของผู้ป่วยทั้งหญิงและชายถึง 160,390 ราย พบว่าอุบัติการณ์การเกิดและ อัตราการตายจากโรคมะเร็งปอดลดลงในเพศ ชาย แต่กลับเพิ่มขึ้นในเพศหญิง ในระยะเริ่มต้นนั้นผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งปอดมักไม่แสดง อาการ ดังนั้นผู้ป่วยที่มาพบแพทย์ ส่วนใหญ่ จึงอยู่ในระยะสุดท้ายที่ยากต่อการรักษา

สาเหตุ

การสูบบุหรี่เป็นสาเหตุหลักของการเกิดมะเร็งปอด พบว่าประมาณร้อยละ 80 ของผู้ที่เสียชีวิตด้วยมะเร็งปอดในประเทศ สหรัฐอเมริกานั้นเคยสูบบุหรี่ เนื่องจาก สารพิษในควันบุหรี่ประกอบไปด้วยสารก่อ มะเร็งมากมาย นอกจากผู้ที่สูบบุหรี่เองแล้ว

บุคคลใกล้ชิดที่ต้องสูดดมควันบุหรี่เป็นประจำ มีความเสี่ยงสูงต่อการเป็นมะเร็งปอดด้วย เช่นกัน ความเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งปอดยัง เพิ่มขึ้นในผู้ที่สูดดมสารก่อมะเร็งต่าง ๆ ใน สิ่งแวดล้อมหรือโรงงานอุตสาหกรรม เช่น แร่ใยหิน (Asbestos) เบนซีน (Benzene) เป็นต้น ปัจจัยทางพันธุกรรมเองก็มีส่วนสำคัญ ในการเกิดมะเร็งปอด ซึ่งความเสี่ยงจะเพิ่มขึ้นในญาติสายตรง เช่น เมื่อบิดาเป็นมะเร็ง ปอด ลูกอาจมีความเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็ง ปอดมากกว่าคนทั่วไป นอกจากนี้ผู้ป่วยที่มี ประวัติเป็นวัณโรค หลอดลมอักเสบเรื้อรัง หรือ โรคทางเดินหายใจอุดกั้นเรื้อรัง ก็อาจเพิ่ม ความเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งปอดได้เช่นกัน

อาการที่บ่งบอกว่าเป็นมะเร็งปอด

ในขณะวินิจฉัยโรค พบว่าร้อยละ 16 ของผู้ป่วยยังไม่มีการกระจายของโรค (Localized Disease) ร้อยละ 37 ของผู้ป่วย มีการกระจายของโรคอยู่เฉพาะที่ (Regional Spreading) และ ร้อยละ 39 มีการแพร่ กระจายไปอวัยวะอื่นแล้ว (Distant Metas-

tases) อาการเริ่มต้นที่พบบ่อย ได้แก่ ไอ เรื้อรัง หายใจลำบาก เจ็บหน้าอก ไอเป็นเลือด เป็นต้น

อาการของโรคมะเร็งปอด

- อาการและอาการแสดงเฉพาะที่และอาการที่เกิดจากก้อนมะเร็งที่กระจาย อยู่ในช่องอก
 - ไอ (Cough)
 - ไอเป็นเลือด (Hemoptysis)
 - หายใจลำบาก (Dyspnea)
 - เสมหะเป็นสีสนิมหรือเป็นหนอง (Rust-Streaked or Purulent Sputum)
 - เจ็บบริเวณหน้าอก ไหล่ หรือ แขน (Chest, Shoulder, or Arm Pain)
 - เสียงหวีดขณะหายใจ (Wheeze and Stridor)
 - มีการอุดกั้นหลอดเลือดดำใหญ่ซุพีเรียเวนาคาวา (Superior Vena cava Obstruction)
 - มีน้ำคั่งในช่องเยื่อหุ้มปอด (Pleural Effusion)

- อาการภายนอกปอดที่เกิดจากการแพร่กระจายของมะเร็งไปยังอวัยวะอื่น
 - ปวดกระดูก
 - มีค่าการทำงานของตับที่ผิดปกติ
 - มีการทำงานของระบบประสาทที่ผิดปกติ
- กลุ่มอาการอื่นซึ่งมีความสัมพันธ์กับมะเร็งในร่างกาย (Paraneoplastic Syndromes)
 - น้ำหนักลด

- กลุ่มอาการคุชชิง (Cushing's syndrome) ซึ่งทำให้มีความผิดปกติหลายอย่าง เช่น บวม น้ำหนักขึ้นอย่างรวดเร็ว หน้ากลมเหมือนดวงจันทร์ มีโหนกตรงต้นคอ
 - แคลเซียมในเลือดสูง (Hypercalcemia)
 - ภาวะเลือดจาง
 - มีภาวะการแข็งตัวของเลือดผิดปกติ

การรักษา

1. การผ่าตัด โดยขึ้นกับขนาด

ของก้อนมะเร็ง การลุกลาม อายุ ความแข็งแรงของผู้ป่วย โดยมะเร็งต้องไม่มีการลุกลามไปยังอวัยวะอื่น การผ่าตัดเป็นการรักษาอันดับแรกของมะเร็งปอดระยะที่ 1 และ 2

2. การฉายรังสี ร่วมกับการให้ยาเคมีบำบัด ในผู้ป่วยที่มีการกระจายของโรคเฉพาะที่ เช่นผู้ป่วยระยะที่ 3
3. การให้ยาเคมีบำบัดเพื่อช่วยยับยั้งและชะลอการลุกลาม โดยอาจเป็นการรักษาเสริมในระยะที่ 2 และ 3 หรือการรักษาหลักเพื่อบรรเทาอาการในระยะที่ 4

มะเร็งเต้านม

เป็นมะเร็งที่พบได้บ่อย ซึ่งเป็นสาเหตุการตายอันดับสองของผู้ป่วยมะเร็งชาวอเมริกันเพศหญิง ในปี พ.ศ. 2550 พบผู้ป่วยมะเร็งเต้านมรายใหม่ประมาณ 178,480 ราย และในจำนวนนี้ 40,460 รายต้องจบชีวิตลง ส่วนในประเทศไทย มะเร็งเต้านมเป็นมะเร็งที่พบบ่อยมากที่สุดในหญิงไทย โดยมักพบในช่วงอายุ 45-50 ปี

สาเหตุ

สาเหตุที่แท้จริงนั้น ยังไม่ทราบแน่ชัด แต่ปัจจัยที่ทำให้มีโอกาสเป็นมะเร็งเต้านมมากขึ้น ได้แก่

- อายุที่มากขึ้นโดยเฉพาะหากอายุมากกว่า 50 ปี
- พันธุกรรม มีข้อมูลบ่งชี้ว่าปัจจัยพันธุกรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง ได้แก่ มีประวัติมะเร็งเต้านมในครอบครัวที่เป็นญาติสายตรง เช่น แม่ พี่ น้อง มีประวัติเป็นมะเร็งในญาติพี่น้องหลายคน ประวัติการเกิดมะเร็งตั้งแต่อายุน้อยในครอบครัวเป็นต้น
 - การมีประจำเดือนครั้งแรกเร็ว (Early Menarchy) คือมีครั้งแรกก่อนอายุ 12 ปี
 - การหมดประจำเดือนช้ากว่าปกติคือหมดหลังอายุ 55 ปี
 - ไม่เคยมีบุตร
 - ไม่เคยมีน้ำนมหรือไม่ได้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่
 - เคยได้รับฮอร์โมนจากภายนอก เช่น ยาคุมกำเนิดมากกว่า 10 ปี ได้รับการเสริมด้วยฮอร์โมนเอสโตรเจน หรือ diethyls-

tilbesterol หรือได้รับฮอร์โมนเพื่อกระตุ้นให้มีการเจริญพันธุ์

- ได้รับฮอร์โมนทดแทนวัยทองมากกว่า 5 ปี
- ภาวะอ้วน
- ดื่มแอลกอฮอล์มาก

อาการที่บ่งบอกว่าเป็นมะเร็ง

เต้านม

ผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งเต้านมมักจะไม่มีอาการอะไร โดยมากมักจะรู้ได้โดย

- คลำได้ก้อนที่เต้านมหรือรักแร้
- มีการเปลี่ยนแปลงขนาดของเต้านม

เต้านม

- มีน้ำหรือเลือดไหลออกจากหัวนม
- เจ็บ หรือหัวนมถูกดึงรั้ง
- ผิวเต้านมมีการเปลี่ยนแปลง

เหมือนเปลือกส้ม

การรักษา

วิธีการรักษา

วิธีการรักษา มะเร็งเต้านมขึ้นกับระยะของมะเร็งและชนิดของมะเร็งเต้านม

วิธีการรักษาประกอบไปด้วย

- การผ่าตัด มีสองวิธีที่สำคัญคือ

ผ่าตัดแบบสงวนเต้านมไว้และเลาะต่อมน้ำเหลืองที่รักแร้ออก ส่วนอีกแบบหนึ่งได้แก่การผ่าตัดเอาเต้านมออกทั้งหมดและเลาะต่อมน้ำเหลืองที่รักแร้ออก

- การให้รังสีรักษา กรณีที่ผ่าตัดแบบสงวนเต้านมไว้ มีความจำเป็นที่จะต้องฉายรังสีต่อ หากเป็นการผ่าตัดเอาเต้านมออกทั้งหมดและเลาะต่อมน้ำเหลืองที่รักแร้ออก จะฉายรังสีหลังผ่าตัด ในกรณีที่ก้อนมะเร็งมีขนาดใหญ่ มีการกระจายของเซลล์มะเร็งไปยังต่อมน้ำเหลือง หรือมีปัจจัยเสี่ยงของการกลับเป็นซ้ำอื่นๆ

- การให้เคมีบำบัด
- การให้ฮอร์โมน

หากท่านผู้อ่านอยากทราบข้อมูลเกี่ยวกับมะเร็งชนิดอื่นๆ สามารถติดตามได้ในคอลัมน์นี้ ในเดือนต่อไปนะคะ •

อ้างอิง

1. Medina PJ and Fausel C. Cancer Treatment and Chemotherapy. In : DiPiro JT, Talbert RL, Yee GC, Matzke GR, Wells BG and Posey LM , editors. Pharmacotherapy A Pathophysiologic Approach 7th ed. New York: McGraw-Hill; 2008. p. 2085-2108.
2. Prechawittayakul P. Hospital-Based Cancer Registry: Songklanagarind Hospital Annual Report. Songkhla: Songklanagarind Hospital Faculty of Medicine, Prince of Songkhla University; 2009.